

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SUOMEN AKATEMIAN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2017-2020 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2017

1. STRATEGISET VALINNAT

Strategiset valinnat muodostuvat hallitusohjelman koko valtiokonsernille sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle asettamista tavoitteista. Valintoihin vaikuttavat lisäksi ohjaavan ministeriön ja viraston omat strategiat, julkisen talouden suunnitelman tavoitteet sekä valtion talousarvion painopisteet.

Valinnat hallitusohjelman tavoitteista, kärkihankkeista ja konserniohjauksen tavoitteista

- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat kääntyneet nousuun. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon.
- Tutkimuksen kansainvälisyys on lisääntynyt.
- Digitalisoidaan julkiset palvelut, sujuvoitetaan säädöksiä sekä parannetaan johtamista ja toimeenpanoa.

Valinnat hallinnonalan strategisista tavoitteista koskien Suomen Akatemiaa

Alla olevat tavoitteet on valittu kullekin virastolle hallinnonalan yhteisistä hallitusohjelman pohjalta valituista strategisista tavoitteista, eikä niitä näin ollen ole muokattu virastoittain.

- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat vahvistuneet. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon. (T 4/1)
- Kansainvälisyys on lisääntynyt. (T 4/1)
- Digitalisaatiota on hyödynnetty. (T 4/4)
- Palveluja on kehitetty asiakaslähtöiseksi ja niitä koskeva palvelulupaus on annettu. (T 5)
- Johtamista ja toimeenpanoa on parannettu. (T 6a)
- Työhyvinvointia on parannettu ja osaamista on kehitetty. (T 6a)
- Toiminta on tuloksellista, taloudellista ja tehokasta ottaen huomioon valtioneuvoston toiminnalle asettamat reunaehdot. (T 5)

2. TAVOITETILA

Suomen Akatemia lisää kansallista osaamispääomaa tutkimusrahoituksella, asiantuntemuksellaan, avoimella toimintakulttuurilla ja aineistojen laaja-alaisella käyttöön avaamisella mahdollistaen toimintatapojen ja palvelujärjestelmän kehittämisen, uuden liiketoiminnan syntyminen sekä suomalaisen yhteiskunnan osaamiseen perustuvan uudistumisen.

Suomen Akatemia toteuttaa hallitusohjelmaa ja toimintasuunnitelmaa strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi sekä valtioneuvoston ja eduskunnan päättämiä muita Akatemiaa tai sen toimialaa koskevia linjauksia.

3. SUOMEN AKATEMIAN TOIMINTA-AJATUS

Suomen Akatemia kohottaa kilpailullista tutkimusrahoituksellaan ja tiedepoliittisella toiminnallaan tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä tukee vahvasti tieteen uudistumista.

4. SUOMEN AKATEMIAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Suomen Akatemia vahvistaa tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä uudistaa tiedettä ja tutkimusympäristöjä tutkimusrahoituksellaan ja asiantuntemuksellaan.

Akatemia rahoittaa kaikkien tieteenalojen tutkijalähtöistä tutkimusta. Hakemusten vertaisarviointi nostaa esiin parhaat tutkimusideat, lupaavimmat tutkijat ja houkuttelevimmat tutkimusympäristöt. Akatemia tukee korkealaatuista, vastuullista ja vaikuttavaa tutkimusta.

Tutkimuksen korkea laatu on Akatemian rahoitustoiminnassa keskeinen periaate. Kansainvälisyys ja kansainvälinen yhteistyö ovat oleellinen osa laadukasta tutkimusta ja Akatemian toimintaa. Tutkimuksen vaikuttavuus ilmenee monin eri tavoin, ja laatu on vaikuttavuuden edellytys.

Suomen Akatemian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 1:

Suomen Akatemia edistää korkealaatuista, vastuullista ja vaikuttavaa tutkimusta sekä vahvistaa tieteen uudistumista. Akatemia edellyttää tutkimusaineistojen ja -menetelmien sekä tutkimustulosten saatavuutta avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti Akatemian rahoittamissa hankkeissa. Akatemia edistää tutkimuksen ja siitä kumpuavan osaamisen hyödyntämistä.

Tavoitteen 1 toimenpide:

Akatemia perustaa tutkimusrahoituspäätökset tutkimuksen laatuun ja vaikuttavuuteen sekä tieteen uudistumiseen. Akatemia kehittää jatkuvasti hakemusten arviointiprosesseja parhaiden tutkimushankkeiden tunnistamiseksi mm. tarkistamalla arviointikriteerejä ja kehittämällä rahoitusmuotoja.

Tavoitteen 1 numeerinen indikaattori:

Akatemiahankkeissa ja akatemiatutkijan tehtävissä tuotettujen julkaisujen Top 10 -indeksi (saadaan käyttöön vuoden 2018 tulossopimukseen). Vuoden 2017 osalta verbaalinen kuvaus toimenpiteestä.

Suomen Akatemian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 2:

Akatemia toimii yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa aktiivisesti tutkimus-, koulutus- ja innovaatiotoiminnan laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi.

Tavoitteen 2 toimenpide:

Akatemia jatkaa eri muodoin yhteistyötä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten, ministeriöiden, Tekesin ja muiden rahoittajien sekä muiden kotimaisten ja ulkomaisten yhteistyötahojen kanssa.

Tavoitteen 2 numeerinen indikaattori:

Akatemian yhteistyökyky, keskeisten yhteistyökumppanien näkemys.

Suomen Akatemian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 3:

Suomen Akatemia tarjoaa tiedepoliittisen päätöksenteon käyttöön laadukasta ja monipuolista materiaalia Suomessa tehtävästä tutkimuksesta ja suomalaisista tutkimusorganisaatioista.

Tavoitteen 3 toimenpide:

Akatemia tuottaa eri tahojen käyttöön laadukasta tiedepoliittista dataa ja analyyskejä, havainnollistaa tutkimuksen vaikuttavuuden eri muotoja sekä kehittää tieteellisen ja muun vaikuttavuuden arviointitapoja. Nämä saatetaan avoimesti verkkoon kaikkien käytettäväksi.

Tavoitteen 3 kuvaileva indikaattori:

Akatemia laatii vuosina 2018 ja 2020 Tieteen tila -katsauksen yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Tieteen tila -prosessi mahdollistaa yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimustoiminnan ja tieteenalojen tutkimuksen tason pitkäaikaisen seurannan ja tutkimuksen vaikuttavuuden tarkastelun sekä antaa pohjaa tiedepoliittiselle päätöksenteolle. Katsaus pohjautuu jatkuvaan, vuosittain tehtävään tiedonkeruuseen ja analyysien päivitykseen.

Suomen Akatemian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 4:

Suomen Akatemia ottaa toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset kuten valtionhallinnon taloudelliset reunaehdot, digitalisaation ja normien purkamisen sekä hallinnollisen taakan keventämisen.

Tavoitteen 4 toimenpide:

Akatemia kehittää yhteistyössä tutkimusorganisaatioiden ja CSC:n kanssa tutkimukseen liittyviä tietojärjestelmiä siten, että ne ovat keskenään yhteentoimivia. Tavoitteena on, että kerran yhteen paikkaan tallennettuja tietoja, kuten julkaisutietoja, voidaan hyödyntää eri tarkoituksissa. Akatemia edistää datan, julkaisujen, menetelmien ja tulosten avoimuuden periaatetta rahoittamissaan hankkeissa ja omassa toiminnassaan. Akatemia kehittää omia toimintaprosessejaan ja -tapojaan niin, että ne mahdollistavat henkilöresurssien hallitun vähentämisen ja kohdentamisen strategian tavoitteiden mukaisesti. Valtionavustushakemusten laatiminen sekä päätösten käsittely, päätös ja toimeenpano tapahtuu Akatemian sähköisen asioinnin järjestelmässä (SARA).

Tavoitteen 4 kuvaileva indikaattori:

Akatemian rahoittamien tutkimushankkeiden tuottaman datan avaaminen. Akatemian rahoittamissa hankkeissa tuotetun datan avoimuudesta raportoidaan säännöllisesti.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Akatemiahankkeissa ja akatemiattutkijan tehtävissä tuotettujen Top 10 -indeksi/koko Suomen Top 10-indeksi	ei saatavilla	ei saatavilla	toteuma saadaan v. 2017	arvio tulossa v. 2017	tavoite tulossa v. 2017
2: Yhteistyökyky (sidosryhmäkysely, max 4)	2,95 (2011)	ei saatavilla	3,06	ei saatavilla	3,10
3: Tieteen tila -katsaus (kahden vuoden välein)	valmistunut	aloitettu	valmistunut	aloitettu	valmistunut
4: Rahoitettujen tutkimushankkeiden tuottaman datan avaaminen	ei saatavilla	ei saatavilla	<25%	<25%	>50%

Tarkennuksia:

Indikaattori 1: Top 10 -indeksi kuvaa sitä, kuinka paljon enemmän tai vähemmän kuin maailmassa keskimäärin analysoituista julkaisuista kuuluu tieteenalansa eniten viitattuun 10 prosenttiin.

Indikaattori 2: Vuodesta 2016 alkaen sidosryhmäkysely toteutetaan suunnittelukaudella joka toinen vuosi.

Indikaattori 4: Tutkimusraporteista saatava tieto hankkeissa tuotetun datan tallentamisesta ja avaamisesta.

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

5. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Suomen Akatemia toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot. Suomen Akatemia antaa vuonna 2017 palvelulupauksen siten, että se nimeää palvelulupaukseen kuuluvat palvelut, määrittelee niiden tavoiteaikataulun ja kuvaa palveluiden lopputuotteet.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
i. Suoritteet ja julkishyödykkeet					
1: Rahoitustoiminta, käsitellyt hakemukset (lkm)	4 186	4 268	4 500	4 100	4 100
2: Rahoitustoiminta, hankekanta (lkm)	3 729	3 780	3 900	3 900	3 800
3: Tiedepoliittinen viestintä (kpl)	ei saatavilla	34	35	36	40
ii. Palvelukyky ja laatu					
4: Hakemusten käsittelyaika (Akatemiahankkeet, vko)	34	34	34	34	34
5: Asiakastyytyväisyys (max 4)	3,64 (2011)	ei saatavilla	3,71	ei saatavilla	3,75
6: Akatemiaohjelmat (lkm/ulkomaiset yhteistyötahot)	13/11	12/9	12/8	9/7	9/7
7: Akatemiahankkeiden keskimääräinen koko (euroa, konsortiohankkeet yhtenä)	558 000	554 000	510 000	520 000	540 000
8: Avoin tiede (OA-julkaisujen) osuus Akatemian rahoittamissa hankkeissa (%)	24	25	28	45	80
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
9: Käsitellyt hakemukset suhteessa henkilöresursseihin (lkm/kokonaishtv)	30,2	30,8	31,9	29,3	29,9
10: Rahoitustoiminnan kustannusten osuus myönnetystä rahoituksesta (%)	3,2	2,3	<3,5	<3,5	<3,5
11: Akatemiahankkeiden käsittelykustannus (euroa/hakemus)	1 503	1 544	1 500	1 500	1 500
Muut asiat:					
12: Mediaseuranta (Akatemian näkyvyys, kpl)	1 988	2 062	2 000	2 000	2 000

Tarkennuksia:

Indikaattori 1: Kasvuun vaikuttaa uusi kertaluonteinen kärkihankerahoitus vuonna 2016. Hakemuksia arvioidaan tulevan noin 400, joista käynnistyy arviolta 100 hanketta vuosille 2016-2018.

Indikaattori 3: Tiedepoliittiset seminaarit ja tutkimusrahoitukseen liittyvät infotilaisuudet, Akatemian johdon esiintymiset kansallisissa ja kansainvälisissä tiedepoliittisissa tapahtumissa, Akatemian verkkosivuilla julkaistut tiedepoliittiset artikkelit, Akatemian toimittamat lausunnot koskien t&k&i-järjestelmää.

Indikaattori 4: Hakemusten käsittelyaika on vaihdellut viime vuosina 30 viikosta 37 viikkoon.

Indikaattori 5: Vuodesta 2016 alkaen sidosryhmäkysely toteutetaan suunnittelukaudella joka toinen vuosi.

Indikaattori 8: Avoin tiede: Akatemian rahoituksella tuotettujen vertaisarvioitujen open access (OA, kultainen tai vihreä) -julkaisujen osuus kaikista Akatemian rahoituksella tuotetuista julkaisuista (%). Lähde: Akatemian tutkimusraportit.

Lihavoidut indikaattorit on sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

6. VOIMAVAROJEN HALLINTA

a. Henkilöstöresurssit

Suomen Akatemia kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja hyvinvointi sekä oikein kohdentuva strategian mukainen osaamisen hyödyntäminen.

Toimenpide 1: Akatemia toteuttaa hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa (ml. koulutus, tyhy-toiminta).

Toimenpide 2: Akatemia arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti johtamistaan, osaamisen kehittämistään ja asiantuntijatyönsä edellytyksiä.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Työtyytyväisyysindeksi (VM baro)	3,60	3,64	ei	3,65	3,65
	(2013)		saatavilla		
2: Sairauspoissalot (pv/htv)	9,5	6,2	<8	<8	<8
3: Henkilötyövuodet (htv)	138,4	138,4	141	140	137
4: Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	6,4	7,7	7	>7	>7
5. Johtaminen (VM baro johtajuusindeksi)	3,47	3,50	ei	3,55	3,55
	(2013)		saatavilla		

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

Tarkennus:

Indikaattori 3: Nousu vuonna 2016 Akatemian vaikuttavuushankkeen käynnistämisen takia.

b. Toimitilat ja muut toimintaedellytykset

Suomen Akatemian hankintapolitiikka (palvelut mm. Valtori ja kilpailutukset/puitesopimukset) perustuu valtionhallinnon keskitettyihin palveluihin ja Akatemian toimitilat vastaavat pääasiallisesti Valtion toimitilastrategian 2020 tavoitteita.

Toimenpide 1: Akatemian toimitiloja kehitetään valtion toimitilastrategian mukaisesti. Sopimuskaudella ennakoitaan toimistotilojen vähennyksiä ja vähittäistä siirtymistä työskentelyyn monitilaympäristöissä.

Toimenpide 2: Akatemia hyödyntää maksimaalisesti valtion keskitettyjä palveluja, hankintoja ja puitesopimuksia.

Toimenpide 3: Akatemia ylläpitää ja kehittää kustannustehokkaasti tietojärjestelmiään osana julkisen hallinnon yhteistä kokonaisarkkitehtuuria.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Toimistotilojen käyttö (m2/hlö)	32,4	25,5	25,7	25,7	23,6
2: Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)	80	80	80	80	80

Indikaattori 1: Oletus, että Akatemia vähentää toimitilojaan noin 300 m2 vuoden 2018 aikana.

c. Rahoitus

Mom 29.40.01 määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1000 euroa) verrattuna TA2016

Palkkaliukumasäästö	-64
Toimintamenojen tuottavuussäästö	-59
Toimintameno säästö (HO 2015)	- 250
Kirjanpidon keskittäminen (HO 2015)	-16
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa	34
VaEL-maksun väliaikainen alentaminen	-84
Hankinnasta maksuun -säästö (HO 2015)	-32
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	- 143
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-67
Työajan pidentäminen (Kiky)	-95
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-14
Yhteensä	- 790

Vuosi	Myöntämisvaltuus								
	1000 e	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022	
2 009	258 527,0	1 028,3							
2 010	369 099,0	3 936,2	375,0						
2 011	316 082,6	12 110,6	2 348,4	152,0					
2 012	282 419,0	38 275,3	13 124,2	3 668,2					
2013	302 596,0	70 503,8	39 127,2	15 719,5	3 147,8				
2014	280 016,0	76 355,3	68 871,4	43 591,6	15 824,7	2 414,0			
2015	318 828,0	66 697,1	76 069,0	85 518,7	56 283,8	11 790,7	2 937,6		
2016 perusvaltuus	279 004,0	21 692,3	66 961,0	66 961,0	66 961,0	47 430,7	8 370,1		
2016 sopeutustoimi -20	-20 000	-1 000	-5 000	-5 000	-5 000	-3 000	-1 000		
2016 lisäys ict	10 000	1 000	2 000	2 000	2 000	2 000	1 000		
2016 profirahoitus	50 000	5 000	5 000	10 000	20 000	10 000			
2016 HO säästö 10 000	-10 000	0	-3 000	-2 000	-5 000				
2016 HO kärkihanke	30 000	2 000	8 000	20 000	0				
2016 IILTAE	-6	-6							
2016 yhteensä	338 370,0	28 686,3	73 961,0	91 961,0	78 961,0	56 430,7	8 370,1		
2017 perusvaltuus	278 823,0		22 305,8	66 917,5	66 917,5	66 917,5	47 399,9	8 364,7	
2017 sopeutustoimi -10	-10 000		0	-3 000	-2 000	-2 000	-2 000	-1 000	
2017 HO säästö -10	-10 000		0	-3 000	-2 000	-5 000	0	0	
2017 lisäys ict	10 000		1 000	2 000	2 000	2 000	2 000	1 000	
2017 profirahoitus	50 000		5 000	5 000	10 000	20 000	10 000	0	
2017 1-vuotiset	- 452		- 452						
2017 VaEL-maksun väliaikainen alentaminen	-6		-6						
2017 palkkaliukumasäästö	-4		-4						
2017 Kiky-lomarahojen alentaminen	-10		-10						
2017 Kiky-sairausvakuutusmaksun alentaminen	-5		-5						
2017 Kiky-työajan pidentäminen	-7		-7						
2017 Kiky- työnantajan eläkemaksun alentaminen	-1		-1						
2017 nuoret tutkijat	30 000		2 100	7 000	8 200	7 900	4 600	200	
2017 yhteensä	348 338,0		29 920,8	74 917,5	83 117,5	89 817,5	57 399,9	8 364,7	
YHTEENSÄ		297 592,9	303 797,0	315 528,5	237 334,8	160 452,9	68 707,6	8 364,7	

Akatemia on arvioinut varainkäytön jakautumisen poikkeuksia lukuunottamatta vuonna 2017 8-24-24-24-17-3 %-jaolla ja aiemmat vuodet käytön perusteella.

saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä ja vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan. Samalla toimitetaan ministeriölle kustannusvastaavuuslaskelmat Akatemian maksullisesta toiminnasta.

Akatemia raportoi sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä ja konkreettisista toimistaan kestävä kehityksen huomioimiseksi toiminnassaan tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä.

Akatemia raportoi lisäksi hallitusohjelman kärkihankkeeseen (nro 5) sisältyvän Akatemialle osoitetun 30 miljoonan euron valtuuden käytöstä ja hankkeista sekä arvioi rahoituksen vaikuttavuutta 31.12.2018 mennessä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Heikki Ruskoaho
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Heikki Mannila
Pääjohtaja